

Gücünü *İstanbul Okan Üniversitesi*'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

Anaokulu Rehberlik Bülteni İLK ÇOCUKLUK DÖNEMİ EKİM 2022

www.okankoleji.com

İnsan, yaşam boyu değişen ve gelişen, dinamik ve karmaşık bir canlıdır. Çeşitli dönemlerden geçer, bu dönemlerin getirileriyle yaşamını şekillendirir. Bu yüzden, çocuklarımızı anlayabilmek için öncelikle içerisinde bulunduğu gelişim dönemi özelliklerini anlamamız ve ona sabırla yaklaşmamız gerekmektedir.

Gelişim dönemlerinin yaş aralıkları çeşitli kaynaklara göre farklılık gösterebilse de genel olarak doğumdan sonraki ilk 2 yıl bebeklik, 3-6 yaş ilk çocukluk (oyun), ilkökul yıllarını kapsayan 7-11 yaş ikinci (son) çocukluk, 12-18 yaş ergenlik dönemi olarak kabul edilir. Okul öncesi yılları içine alan ilk çocukluk dönemi, çocuğun aktif olarak çevresine yöneldiği, uyarıcılar ile dolu dış dünyayı keşfetmeye çalıştığı, insan yaşamının en temel becerilerinin kazanıldığı bir dönemdir.

İlk Çocukluk Döneminde Bilişsel Gelişim

3-6 yaş dönemindeki çocuk artık bilişsel gelişim evresinde dil ve sembolik düşünce yeteneğini kazanmıştır. Sembolik düşünme yeteneği; kavram geliştirme, dil, jestler, yaratıcılık, resim ve diğer sanatsal eylemler için temel oluşturmaktadır. Sembolik düşünme yeteneği özellikle oyunda kendini gösterir; çocuk artık hayali olarak nesnelere kullanmaya başlayabilir. Bu dönemde çocuk gördüğü şeylerin etkisi altındadır ve benmerkezcidir.

İlk çocukluk dönemi içerisindeki çocuk, nesnelere arasındaki ilişkileri anlayabilir, eşleştirme, uzun-kısa ayırımı ve basit-somut sınıflandırmalar (yiyecek, giyecek gibi) yapabilir. Dönem içerisinde yaşı ilerledikçe çocuk ana renklere ara renkleri ilave edebilir, sayıları görsel olarak tanıyıp ezberleyebilir. 5-6 yaşta dikkat süresinin artması ve hafızanın daha da gelişmesiyle birlikte haftanın günlerini sıralayabilirler, ev telefonu ve adresini söyleyebilirler.

Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

İlk Çocukluk Döneminde Duygusal- Sosyal Gelişim

3-6 yaş arası oyun çağı çocuğu bedenlen, zekâ ve kişilik bakımından hızla büyümekte, öteki dönemlerde kazandığı güven ve bağımsızlık duygularına paralel olarak çevresini genişletmekte, keşifler yapmaktadır.

Girişim dönemi olarak adlandırılan bu dönemde çocuğun merak ve ilgilerine yönelik suçlayıcı, cezalandırıcı tutumlar onu hayat boyu gereken öğrenme isteğini, girişimciliğini engelleyecek, birtakım sosyal ve duygusal sorunlara yol açabilecektir.

Bu dönem ayrıca çocukta vicdanın geliştiği dönemdir. Çocuk artık dış dünyadan, anne babasından gelen disiplini içselleştirmeye başlamıştır. Dozunda bir disiplin doğru ve sağlıklı bir vicdan gelişimine, suçlayıcı, cezalandırıcı disiplin bireyin suçluluk duygularının gelişimine yol açar. Suçluluk duyguları çocuğun hareketlerini kısıtlar, yeni şeyler öğrenmek, merak etmek yani girişimcilik yeteneklerinden onu alıkoyar.

Dozunda bir vicdan gelişimi ise toplumsal kurallara uyan ama gereksiz suçluluk duyguları ile kendini kısıtlamayan, dolayısıyla özgür düşünebilen, hedefler koyabilen, öğrenmeye açık, girişimci bir kişilik sağlayacaktır.

Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

İlk Çocukluk Döneminde Karşılaşılabilecek Problemler

Son yıllarda yapılan araştırmalarda, sosyal becerilerde yetersizlik yaşayan çocukların çevrelerine uyumda sorun yaşadıkları, akranları tarafından reddedilme durumuyla karşı karşıya kaldıkları, okuldaki öğrenmelerinin ve yaşam kaliteleriyle birlikte anne-baba-çocuk ilişkilerinin ve akran ilişkilerinin olumsuz yönde etkilendiği vurgulanmaktadır. Bu nedenle özellikle okul öncesi veya ilkokul yaşantılarını ilk kez deneyimleyecek olan çocukların sosyalleşme konusunda cesaretlendirilmesi, sosyal becerilerinin geliştirilmesi ve bir problem olduğu düşünüldüğünde desteğe başvurulması önem arz etmektedir.

İlk Çocukluk Döneminde Dil Gelişimi

Dil gelişimi; seslerin, kelimelerin, sayıların, sembollerin kazanılması, saklanması ve dilin kurallarına uygun olarak kullanılmasını içeren bir süreçtir. Dil gelişimi, doğumdan itibaren başlar ve yaşam boyu devam eder.

Dil ve öğrenme arasında önemli bir ilişki vardır. Ayrıca dil gelişimi sosyalleşmenin en önemli yapıtaşlarından biridir.

- Yaş ilerledikçe cümle içinde kullandığı kelime sayısında artış görülür.
- Kendi kendine konuşur ve çok sık soru sorabilir.
- Olayları hikayeleştirerek anlatabilir.
- Düzenli ve net cümleler kurabilir.
- Konuşmalarındaki bebeksi ifadeler gittikçe azalır.
- Kelimelerin ne anlama geldiğini merak edebilir.
- Kendisini zamirle ifade edebilir.
- Konuşurken ses tonunu duruma göre değiştirebilir.
- “Dün” ve “yarın”ı anlamlı olarak kullanabilir.

KAYNAKÇA

- <http://www.cocukgelisimi.gen.tr/index.php/cocuk-gelisimi/252-gelisimin-donemleri-nelerdir>
- https://mehmetakifersoyanaokulucorum.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/19/01/759163/icerikler/3-6-yas-arasi-cocuklarin-gelisim-ozellikleri_
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/353441>

OKAN EĞİTİM KURUMLARI REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BİRİMİ

Gücünü İstanbul Okan Üniversitesi'nden Alan

OKAN KOLEJİ

ANAOKULU | İLKOKUL | ORTAOKUL | LİSE

